

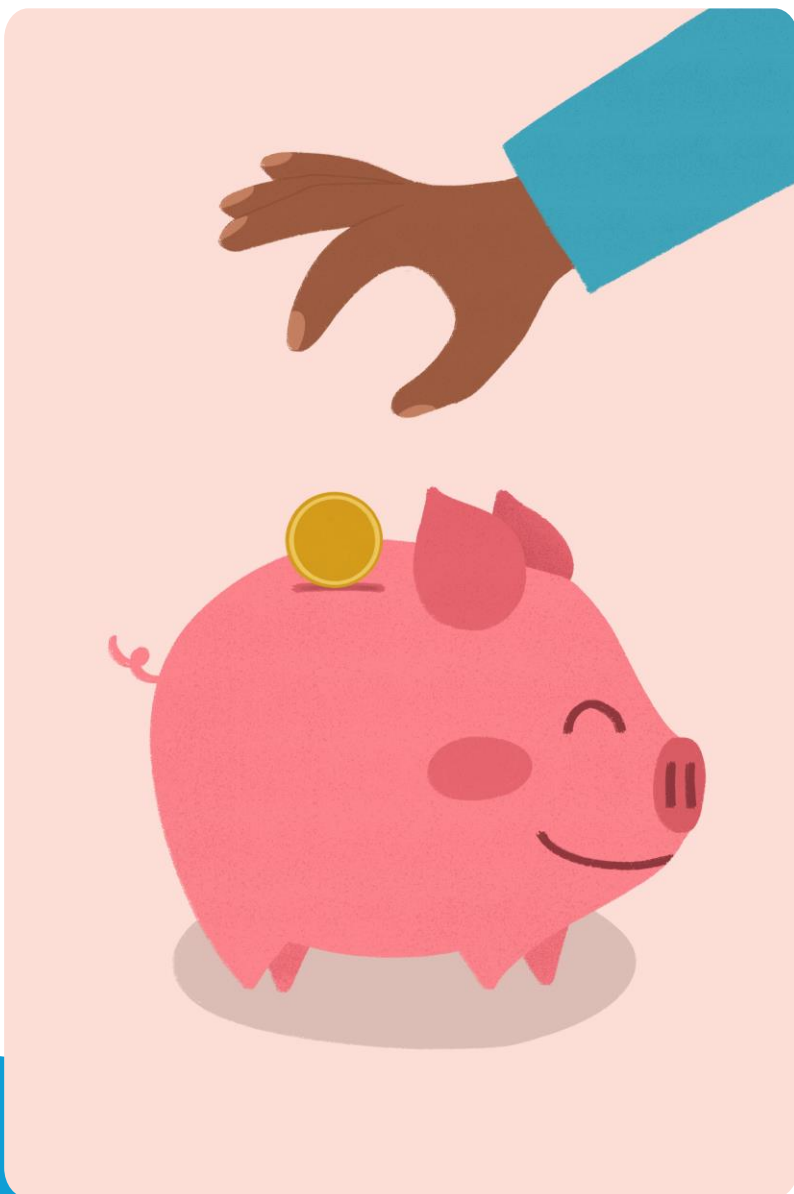
**"Alla idrotter måste
vara ekonomiskt
tillgängliga för alla."**

Vad kostar idrott på Åland?

Resultaten från enkätundersökning – Jomala IK

ÅLANDS
IDROTT

Bakgrund & utgångspunkter

- Ökade kostnader för barns och ungas idrott, drop-out fenomen
- 42 % av åländska barn och ungdomar i 2018: "för dyrt att hålla på med idrott" (LIITU)
- **Vad betyder för dyrt?**
- Smakar det så kostar det –rapport från Sverige, utredning från Finland (Urheilulehti) & Puronaho's doktorsavhandling från 2014
- Fler längre -projekt

Kartläggning

- **Vad kostar idrott på Åland? (föreningsidrott)**
- 68 föreningar, ungefär 15 000 medlemmar på Åland
- Enkätundersökning, sommar 2025
- Svar från 34 föreningar, 238 medlemmar = 50 % av alla föreningar och ungefär **2 %** av alla utövare

Totalkostnader per idrott

Rapporterade av idrottsutövarna (n = 50)

Idrott	1-12år (min. och. max)	n	Median	13-25år (min. och. max)	n	Median	26+ (min. och. max)	n	Median
Fotboll	138-1440	18	483	270-2500	10	875	475-840	3	578
Friidrott	68	1	68	NaN	0	NaN	NaN	0	NaN
Innebandy	145-240	2	193	285	1	285	NaN	0	NaN
Volleyboll	NaN	0	NaN	0-700	11	400	700-3000	4	775

Jämförelse mellan svar från föreningar och medlemmar: barn / ungdomar

Idrott	Förening: en typisk 10-åring	Medlemmar: 1-12år (median)	N
Fotboll	230	483	18
Innebandy	100-150	193	2
Orientering	8	68	1
Volleyboll	100	NaN	0
Idrott	Förening: en typisk 15-åring	Medlemmar: 13-25år (median)	N
Fotboll	370	875	10
Innebandy	100-150	285	1
Orientering	8	NaN	NaN
Volleyboll	300	400	11

Beloppet rapporterat av
föreningen.

Beloppet är beräknat utifrån de
rapporterade kostnadsposterna.

Medlemmar:

Hur upplever du totalkostnaderna för deltagande?

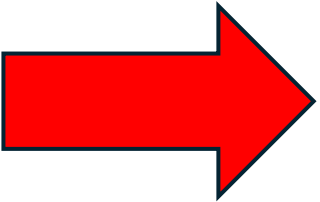
1 = Mycket låg, 2 = Ganska låg, 3 = Varken låg eller hög / lagom, 4 = Ganska hög, 5 = Mycket hög

Idrott	N	Genomsnitt
Fotboll	31	2.96
Volleyboll	14	2.93
Friidrott	1	2.40
Innebandy	3	2.20

Observera det låga
antalet respondenter
=> n!

(Alla) Föreningar:

Vad är de mest betungande kostnadsposterna för er verksamhet?
(n = 40)

Kostnadspost	N	%
Anläggningskostnader	31	78 %
Tävlingsverksamhet och resekostnader	20	50 %
Personalkostnader	18	45 %
Inköp och underhåll av utrustning	13	33 %
Licenser och medlemsavgifter till specialidrottsförbundet	4	10 %
Förvaltningskostnader	3	8 %
Evenemang och intäktsgenerering	3	8 %
Investeringar	2	5 %
Annat	2	5 %
Marknadsföring och kommunikation	1	3 %

Medlemmar:
Har du / ditt barn avstått från idrottsaktiviteter organiserad av din förening p.g.a. kostnader det senaste året? (50)

8 % = har antingen funderat på att avstå från idrott p.g.a. kostnader eller redan gjort det!

Hur stöder din förening deltagande för barn och unga som har svårigheter att betala avgifterna?

Medlemmar JIK (50)

Stödmetod	N	%
Betalningsplan enligt individuella behov	8	16 %
Sänkta avgifter eller stöd från föreningen till avgifterna	3	6 %
Vägledning till att söka stöd från andra håll (t.ex. fonder, stiftelser, kommuner)	2	4 %
Utrustning att låna eller gratis utrustning	5	10 %
Ekonomiskt stöd för inköp av utrustning	1	2 %
Jag har ingen kännedom om detta.	28	56 %
Annat	3	6 %

Medlemmar:

Vad skulle din förening kunna göra för att hålla ner kostnaderna? (n = 16)

Kodkategori	Exempel på svar inom kategorin
Föreningen gör redan mycket	<i>"Dom gör det dom kan redan genom tex rabatt på kläder och jagar sponsorer. "</i>
Betala för vad du gör	<i>"Kostnaden skulle kunna vara olika beroende på ambitionsnivå och träningstillfällen."</i>
Mindre kostnader för träningslokaler	<i>"Få mera stöd av kommunen, gratis planavgifter"</i>
Andra betalar betydligt mer	<i>"Förening JIK har låga kostnader men de andra föreningar har höga på Åland!"</i>
Utmaningen att sälja saker	<i>Har man som oss tre barn i samma förening kan tex antalet julkalendrar att sälja bli övermäktigt. 45 st kalendrar blir man inte alltid av med o tröskeln att lämna tillbaka dem till föreningen känns inte heller bra samt lite utpekande i lagets FB grupp, som att man inte ens orkat eller försökt sälja men med flera kalender knippen hemma o inga släktingar på Åland gör det allt mera komplicerat.</i>
	<i>"Laget gör så gott de kan, föräldrarna, för att samla in pengar till lagets utgifter vid cuper mm"</i>

Vems ansvar är det att kontrollera kostnadsutveckling?

I rangordning efter hur ofta de nämns i svaren:

Svar från medlemmar (n = 23)

1. Allas gemensam ansvar

2. Styrelse / Sektion

3. Kommunen

4. Politiska beslut

5. Ålands Idrott

6. Landskapsregeringen

"Föreningen tillsammans med kommunen"

*"Jag tycker att de som har hand om föreningen ska skicka sådana enkäter som detta för att få en hum om vad de deltagande i föreningen tycker om kostnaderna. Sedan kan man utgå från det och ta ett beslut.
Det är bra att föreningen skicka enkäter."*

"Jag tycker ansvaret är på Ålands Idrott som är en paraplyorganisation. Även på landskapsregeringens kulturavdelning i viss mån. Och jag tycker det också är en barnrättsfråga. "

Medlemmar:

Vilka tankar väcker den nuvarande prisutvecklingen hos dig?

Medlemmar

1. Kostnader ökar

2. Resekostnader

3. Barnrättsfråga

4. Stora skillnader
mellan idrotter och
föreningar

5. Kostnader: hinder för
deltagande

"Jag betalar hellre en ordentlig summa per termin och slipper alla jippon runt omkring laget för att samla pengar. "

"Att allt blir dyrare och sociala medier påverkar barnen angående märken på idrotts kläder som tex fotbolls skor."

"Jag är orolig, samtidigt som jag är förvånad att fler medlemmar inte bryr sig. Hela samhället måste ansvara för kostnaderna - politiker, offentlig sektor, privat sektor, klubbar och medlemmar."

"Den är nog svår att påverka eftersom allt stiger i pris."

Kostnaderna påverkar mitt /
barnets
idrottsdeltagande negativt.

=> **10 %** av idrottsutövare
svarade "*Instämmer helt*"
eller "*Instämmer delvis*"

"Alla idrotter måste vara
ekonomiskt
tillgängliga för alla."

=> **80 %** av idrottsutövare
svarade "*Instämmer helt*"
eller "*Instämmer delvis*"

Jag får valuta för mina
pengar.

=> **92 %** av
idrottsutövare "*Instämmer
helt*" eller "*Instämmer delvis*"

Övriga observationer

- De största förändringarna i de totala kostnaderna skedde vid övergången från åldersgruppen 1–12 till åldersgruppen 13–24 => drop-out ålder
- Personliga kläder och utrustning som behövs som tillägg till de nödvändiga klubbkläder och utrustning som krävs för idrotten utgjorde kostnader upp till 500 Euro (median 100).

What next? - Frågor och diskussion

*”Kan bli svårt ekonomiskt m flera barn om de vill utöva flera olika idrotter.
Pga barns låga ålder behöver föräldrar följa med på samtliga resor vilket kan bli kostsamt.”*

Alla idrotter i JIK ska vara ekonomiskt tillgängliga för alla?

Är kläder indirekt obligatoriska eller inte? Tryckta namn på kläder, känsla av tillhörighet eller ekonomiskt ohållbart?

ÅLANDS
IDROTT